

Mands Bo skal tages under Behandling eller ikke? Det forekommer mig dog, at det paa ingen Maade gaaer an. Hvis jeg ikke tager fejl, er det ærede Mindretal for en væsentlig Deel kommet til sin Paaftand ved den Erfaring, han i Kjøbenhavn har fra Executores testamenti uden Jurisdiction; han har meent, at hvad der i Pragis her gik an ogsaa kunde gaae an ved at ordne Forholdene i det Store, men han overseer, at Boet da allerede er taget under Behandling, Skifteretten har taget det under Behandling og ekstraderet det til de Vedkommende, der mødte efter et lovligt Testamente. Der er i alt Fald ikke Spørgsmaal om, hvorvidt Boet skal tages under Behandling eller ikke, men det er et overordentlig vigtigt Spørgsmaal ved Skiftebehandlingen, og for mig staaer det klart, at det er i Retspleiens og i Retshaandhævelsens Interesse, at det er et reent Retsspørgsmaal; dette bør det fremdeles vedblive at være, men det forekommer mig, at det ikke kan vedblive at være det efter det af det ærede Mindretal stillede Forslag. Det var disse korte Bemærkninger, jeg vilde tillade mig.

**S. Sage:** Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) slog paa en Streng, som det glæder mig har en god Klang her i Salen; han sagde: Gaa med Mindretallet i Udvalget, saa vil man forberede Retsreformen, man vil opfylde § 76 i Grundloven. Jeg tør vel have en begrundet Mening om den Tanke, der ligger til Grund for de Paragrapher, som her ere indsatte i Grundloven, da de udgik fra det Udvalg, der var nedsat for at prøve Grundlovsudkastet; de stode ikke oprindeligt deri, men de bleve foreslaaede af Grundlovsudvalget, og derefter vedtagne i Salen. Jeg troer nu at turde sige, at uagtet Alle vare enige om, at Administrationen skulde stilles fra Domsmagten, tænkte man dengang ikke paa Skiftevesenet, af den ganske simple Grund, at det Dømmende og det Administrative der er i den Grad indvævet med hinanden, at man vilde berede Gjennemførelsen af § 76 uoverstigelige Vanskeligheder, naar man absolut vilde holde paa denne Adskillelse, for at Nævninger kunde blive indførte, og for at den

midlertidige Bestemmelse i Grundloven, hvor- efter Dommere, der tillige have administrative Forretninger, ere affættelige, kunde blive afløst af en Bestemmelse, hvorefter alle Dommere ere uaffættelige. Uagtet jeg altsaa ikke kan sige, at det staaer i en nødvendig Forbindelse med Retspleiens Reform, vil jeg dog erkjende, at Meget kunde tale for at ordne Skiftevesenet paa en saadan Maade, at det Judicielle fremtraadte, ikke adskilt fra, men paa en eiendommelig Maade som arbejdende med det administrative Element i Skiftebehandlingen; det er Noget, der er gjort andre Steder og gennemført med Held, men det er, vel at mærke, gennemført paa en ganske anden Maade, end det ærede Mindretal har foreslaaet. Da jeg først saa dette Forslag, troede jeg, at vi her havde en sand Gjennemførelse af en bedre Administration af Boerne, og paa den anden Side af en hurtig Afgjørelse af den dømmende Myndighed, der tillige var medvirkende ved Boernes Behandling; men noget Saadant finde vi slet ikke her, og det er det, jeg fornemmelig har mod Forslaget. Hvad er det, den ærede Rigsdagsmand foreslaaer? At vi faae to Assessorer — han kalder dem selv saaledes — istedetfor tre, at vi kunne tage danske Jurister istedetfor latinske — det er hele Hovedforandringen i Udkastet — men det kan ikke tiltale, ved det naae vi Intet, ved det have vi aldeles ikke opnaaet at faae mere praktisk dygtige Folk til at administrere Boerne. Naar nu den Tanke, Forslaget gjør gjældende, skulde gennemføres over hele Landet, saaledes som Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds sagde, saa fik man altsaa der en Assessor eller, kald ham hvad De ville, en Skifteforvalter paa Landet, der dog ogsaa maatte behandle Boerne efter samme Princip, til Embedsmand og, vel at mærke, til kongevalgt, pensionsberettiget Embedsmand, og vi fik altsaa i hver Jurisdiction i Landet 2 Embedsmænd istedetfor een, som nu; men jeg vil dog spørge de ærede Herrer, om det i Virkeligheden er en sund og forstandig Ordning af dette Forhold? Jeg kan ikke see Andet, end at Enhver her i Salen, der ikke ønsker en Mangfoldighed af Embedsmænd, Auktionsforvaltere, Skifteforvaltere, foruden Dommere, vel maa vogte sig